

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Dette hører til blant det enklere arbeidet hvis du har erfaring med tre. Særlig sett i forhold til at du faktisk får en stor fornyelse av hytta.

TIDSFORBRUK:

En ukes tid.

PRIS:

Cirka 2000 kroner, pluss tre vinduer à 2500 kroner.

Hullene til de nye vinduene er klare. Nå legger vi et ekstra lag lekter på skjelettet for å få plass til ekstra isolasjon.

Vi fører kledningen én centimeter innover karmen, enkelt og greit.

Slipp inn lyset i hytta

Denne hytta manglet dagslys, så vi satte inn tre vinduer i en lukket vegg. Når vi likevel åpner veggen, skifter vi også kledning og øker isoleringen. Det lyder voldsomt, men det er faktisk en enkel oppgave.

Det kan høres ut som et komplisert prosjekt å sette inn nye vinduer i en vegg, der det ikke er noen fra før. Men som du vil se på disse sidene, krever det ikke mer enn vanlig erfaring fra å arbeide med trehus, litt ekstra kunnskaper, som du får på disse sidene, og de materialene du bruker.

Vi setter inn tre nye vinduer i veggen. Fordi den gamle bordkledningen er slitt, skifter vi den og legger på 50 mm ekstra isolasjon utenpå veggen. Ettersom det er ei hytte, er det ikke de samme kravene til

isolasjon som på huset ditt. Skal du gjøre dette hjemme på huset, bør du spørre teknisk forvaltning hos kommunen, for å få vite hvilke krav du må oppfylle.

Konstruksjonen må styrkes

Nye vinduer vil nesten alltid kreve at du gjør endringer i det treskjelettet som skjuler seg bak kledningen. Det danner ikke bare feste for kledningen, det bærer og avstiver også hele huset.

Derfor skal vi ikke bare fjerne de delene av skjelettet som er i veien for de

nye vinduene. Vi skal også bevare styrken i konstruksjonen. Her bygger vi derfor opp nye vindushull i skjelettet så de passer rundt de nye vinduene og slik at de forbinder de avskårne elementene.

Du kan fint klare jobben alene, men når du åpner huset på denne måten, er det kjekt å være to om jobben.

Det gjelder å bli ferdig fortest mulig. Spesielt hvis det ser ut til å bli dårlig vær, med mye vind og regn. Har du en hjelper med til jobben, kan dere uten problemer klare oppgaven på ei helg.

Veggen åpnes

1 Kledningen fjernes med et brekkjern. Ettersom den ikke skal brukes igjen, går det fort. Er det elektriske ledninger i vegg, må du tilkalle en elektriker som kan koble dem fra og forberede det kommende strømarbeidet.

2 Vindpappen og avstandslistene utenpå pappen fjernes. Vi klarer oss i første omgang med å åpne den øverste delen av vegg, der vinduene skal sitte, mens vindpappen beskytter resten av isolasjonen. Senere fjerner vi dette også.

3 Isolasjonen fjernes forsiktig i den øverste delen av vegg, der vinduene skal sitte. Den er i god stand, og vi pakker den tørt ned slik at vi kan bruke den igjen.

Nytt tre i skjelettet

Ta deg god tid når du måler opp plasseringen av de nye vinduene. Skjelettet skal tilpasses, slik at det blir tre nye felter som de nye vinduene kan sitte i.

Det indre målet i de nye vindushulene skal være 1,5-2 cm større enn vinduene, slik at du får 8-10 mm fuger rundt karmene – det gir mulighet for å lukke tett og riktig mellom vindu og vegg.

Den nye delen av skjelettet skal samtidig gjenopprette styrken til konstruksjonen. Du kan f.eks. ikke la vinduskarmene bære veggsvillen i toppen. Ved de ganske små vinduene her, er det enkelt å overføre vekten med de nye bordene. Er du i tvil, så rådfør deg med fagfolk.

1 Vi sager av de gamle stenderne med en håndsag. Pass på elektriske ledninger, og vær forsiktig så du ikke sager hull i dampspærren. Skjer det likevel, lukker du hullene med dampsperreteip.

2 De nye vannrette bordene (A) i skjelettet settes fast til de loddrette stenderne med solide vinkelbeslag. Bruk som alltid riktige beslagskruer i beslagene, og vær nøye med ikke å sette dem så tett eller langt ut at de sprekker opp treet.

TIPS

Klarer du ikke å løse de delene du har sagt løs med et brekkjern, kan du ofte ganske enkelt kutte spikerne eller skruene med en bajonett- eller stikksag med blad til metall.

3 De nye loddrette plankene (B) settes fast med lange skruer i de vannrette bordene over og under. Her klarer vi oss uten beslag, for vekten går loddrett fra tre til tre, skruene holder det bare på plass.

4 De siste avstandslistene og resterende vindpapp fjernes. De innsatte bordene (A og B) danner, sammen med de gamle stenderne og veggsvillen øverst, de tre feltene de nye vinduene skal settes i. Men først skal vi isolere litt ekstra.

Isolasjon og papp

Når vi har fjernet resten av vindpappen og de gamle avstandslistene, går vi i gang med å legge et ekstra isolasjonslag utenpå den opprinnelige veggen.

Det innerste isolasjonslaget ligger inne mellom loddrette stolper. For å unngå kuldebroer, setter vi de supplerende 50 mm isolasjonsplatene mellom et lag vannrette avstandslekt, skrudd utenpå de loddrette stolpene.

Vi setter dem med en innbyrdes avstand på 30 cm, slik at det blir plass til en 60 cm bred isolasjonsplate, som deles på langs. Laget av avstandslekt lukkes med loddrette lekt i sidene og med lekt rundt i vindushullene.

1 Laget av avstandslekt (C) festes med 5 x 80 mm skruer. De legges vannrett med en innbyrdes avstand på 30 cm, bortsett fra lektene som er i ytterkanten av veggen og rundt vinduene.

2 De smale feltene fylles opp med 50 mm mineralullsplater (E). De passer så stramt, at de blir sittende av seg selv. Fordi mineralull ikke er farlig, kan du arbeide uten hansker. Men fibrene klør, så vi anbefaler at du bruker hansker.

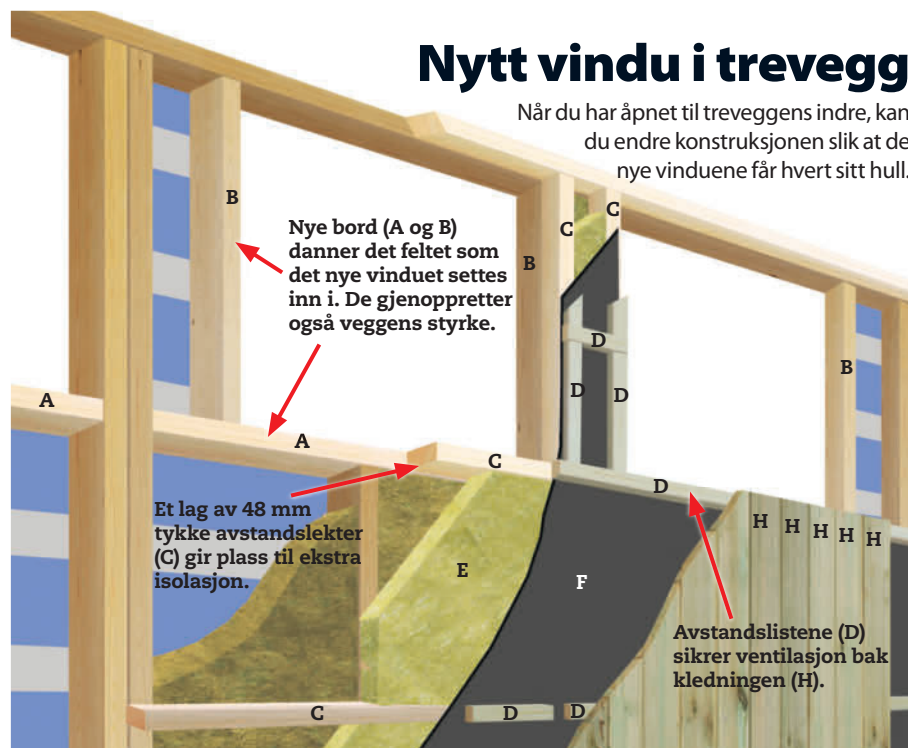
3 Vi fester den nye vindpappen med kraftige stifter. Vi starter nederst, slik at eventuelt regndrypp ledes ned på yttersiden. Vi lager minst 10 cm overlapp mellom de vannrette lengdene.

4 Utenpå vindpappen skrur vi et lag avstandslekt (D) oppå de vannrette lektene (C). De skal sikre ventilasjon bak kledningsbordene. De deles derfor i korte stykker som settes med litt avstand mellom.

5 Nederst i vindushullene setter vi en sålbenk (vannbrett) (G) i aluminium. Den skal gå ut over kledningen. For å sikre et fall utover, legger vi noen strimler av vindpapp på undersiden bak.

Nytt vindu i trevegg

Når du har åpnet til treveggs indre, kan du endre konstruksjonen slik at de nye vinduene får hvert sitt hull.

DETTE HAR VI BRUKT

48 x 98 mm konstruksjonsvirke:

- Nye bord i skjelettet (A og B)
- 48 x 48 mm gran/furu:
- Avstandslekt (C) til ekstra isolasjon
- 23 x 48 mm gran/furu:
- Avstandslekt (D) på vindpapp

Dessuten:

- Skruer, 4,5 x 60, 5 x 80 og 6 x 120 mm
- Vinkelbeslag, 80 x 60 x 60 mm, m. skruer
- 50 mm mineralullsplater (E)
- Vindpapp (F) og stifter
- 3 nye vinduer på mål
- 12 karmskrur, 130 mm, m. hetter
- Sålbenk (vannbrett) (G) i aluminium
- Ekspanderende fugebånd
- Akrylfugemasse m. fugebakstopp
- Kledningsbord (H) m. not og fjær

Vindu og kledning

Nå er det tid for å skjære vekk vindpappen i de nye vindushullene, samt å sage hull i den innvendige veggkledningen, som vi har latt være lukket.

Hullet sages fra innsiden. For å se hvor vi skal sage, borer vi med et 10 mm bor utenfra, gjennom den innvendige kledningen i hjørnene til vindushullet.

Vinduet settes i og tettes både inne og ute. Deretter gjenstår bare å sette kledningen på utsiden og male den.

De selvklebende fugebåndene trykkes fast på karmen. Når de utvider seg, lukker de fugen.

3 Fugene lukkes utvendig og innvendig. Når kilene er fjernet, stoppes mineralull inn i fugen. Innvendig lukker vi med en akrylfuge, som legges oppå et rundt fugebakstopp. Utvendig lukker vi med ekspanderende fugebånd.

4 De nye kledningsbordene (H) skrus på med 4,5 x 60 mm skruer gjennom avstandslistene (D) og videre inn i lektene (C). De har fjær og not, så vi skal bare sette ett lag. Etter oppsettingen sages de samtidig til nederst med ei sirkelsag.

Sagen holdes plant mot underlaget, mens bladet føres langs bordene bak.

1 Vindushullet sages ut i den innvendige kledningen. Vi trekker først streker mellom de fire hullene vi boret i hjørnene fra utsiden. Deretter kan vi stikke sagbladet inn i et av hullene og sage løs.

2 Vinduene kiles opp i hullene og skrus fast med to 130 mm karmskruer i hver side. Større vinduer krever tre skruer. I trekonstruksjonen er det en god idé å bruke karmskruer som kan justeres.

Med nye vinduer, ekstra isolasjon og en helt ny kledning, har vi i løpet av få dager forvandlet hytta.

Kun for abonnenter!

Som abonnent på Gjør Det Selv får du gratis tilgang til www.gjoerdetselv.com. Søk på "kledning", og få mange gode tips til en ny trefasade.